

НОВИЙ ФОРМАТ*Юсова Олена**м. Ромни*

Музей як сучасна соціокультурна інституція підлаштовуються під нові виклики часу, аналізувати як трансформується розуміння музейного середовища в суспільстві, адекватно реагувати на ці зміни.

За даними Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, під час повномасштабного вторгнення від атак Росії постраждало вже понад 900 об'єктів культурної спадщини: музеї, театри, бібліотеки, освітні та релігійні установи.

Одним з ефективних методів виховання молоді, особливо в наш час є проєктна діяльність. Її перевагами є те, що учасники навчаються і діють у мікросоціальному середовищі, отримують практичні навички, мають можливість перевірити теоретичні надбання на практиці [2,с.74]. Необхідною умовою досягнення мети проєкту є добровільна участь молоді в проєктній діяльності. Проєктна система формує сукупність життєво необхідних умінь, навичок, створює атмосферу доброзичливості, відкритості, успіху, творчості, вчить молодь пізнавати нове, отримувати задоволення від власне навчального процесу.

Працюючи завідувачкою сектором науково-освітньої роботи Комунального закладу Сумської обласної ради «Державного історико-культурного заповідника «Посулля» були вдало реалізовані такі проєкти: пілотний проєкт «Я - студент туристичного міста», що передбачав ознайомлення з історією рідного міста, пам'ятками архітектури для студентства міста у формі квеста; «Герої оживають» - суть проєкту полягає в інсценізації творів української літератури історичного змісту, засобами театралізації музейного простору. Цей метод спонукає поширенню вживання української мови в ненав'язливій ігровій формі. Отже, основною ідеєю проєкту є те, що відвідувачі музею зможуть під час інтерактивної екскурсії в музеї взяти участь в імпровізованому інсценуванні подій минулого, тим самим поринути в атмосферу української самобутності.

Вихованню толерантності та поваги до культурного різноманіття, різних поглядів, релігій, звичаїв і культур, уміння знаходити порозуміння з іншими людьми задля досягнення суспільно значущих цілей був присвячений проєкт: «Ромни: маловідомі історії з життя єврейського народу». У межах проєкту було створено кілька відео присвячених як видатним, так і мало відомим представникам єврейського народу, які народилися або працювали в

Ромнах в різні роки багатовікової історії міста; музейні уроки: «Уроки війни та Голокосту - уроки толерантності (до річниці трагедії Бабиного Яру), «Право на пам'ять» (до роковин депортації кримських татар).

Вихованню громадянської свідомості особистості, орієнтованої на демократичні пріоритети й злагоду в суспільстві, почуття приналежності до свого народу, спільних історичних, політичних і культурних цінностей своєї держави був присвячений проєкт «Ніхто не забутий, ні що не забуте!» у межах проєкту «Сумщина пам'ятає», присвячений подіям Другої світової війни, вечір-пам'яті «Герої не вмирають», круглий стіл «Від Литовського статуту до Конституції України», музейний урок «Ти знаєш, що ти людина», екскурсійні маршрути: «Роменщина - козацький край», «Шевченківськими шляхами Роменщини».

В цьому році на жовтень-листопад запланувала проєкт «Обереги для нашого дому». Цей проєкт спрямований на збереження, відродження та популяризацію традиційного українського мистецтва соломоплетіння як частини нематеріальної культурної спадщини. Цільова аудиторія: діти 10-16 років, майстри та аматори декоративно-прикладного мистецтва для обміну досвідом, сільські мешканці. Завдяки проведенню майстер-класів та освітніх заходів проєкт об'єднає громаду, передати знання молодому поколінню та створити умови для розвитку креативних індустрій у сільській місцевості. Проєкт передбачає вивчення традицій, як інструмент єдності . взаєморозуміння, злагодження, уникнення упередженості і стереотипів для подальшого процесу соціального, економічного, культурного розвитку громад Роменщини, в яких проживають ВПО. Така ініціатива є передумовою створення при громадах дружніх просторів розвитку полікультурності через охорону, збереження, розвиток та промоцію нематеріальної культурної спадщини Роменщини та регіонів, представники яких проживають в громадах Роменського району-Запоріжжя. Харківщина, Херсонщина, Донеччина. Луганщина. Наш проєкт включає: навчальний, дослідницький, інтерактивний аспекти через мистецьку та ігрову форму планується провести заняття та охопити 40 осіб з числа ВПО та мешканців громади, де усім буде комфортно, затишно, з відчуттям єдності. Із початком повномасштабного вторгнення громади Роменщини прийняли 7 тис. ВПО із регіонів , що зараз знаходяться під окупацією, або ж перебувають під активними бойовими діями. Ми очікуємо , що проєкт сприятиме відродженню українського народного мистецтва, створить простір для творчої самореалізації молоді та підвищить туристичну привабливість регіону. Залучення громади дозволить поєднати збереження традицій з економічним розвитком території. В перспективі, спираючись на досвід, отриманий під час проєкту. Та керуючись підтримкою органів місцевого самоврядування, ініціативні групи із громад

Роменщини сприятимуть створенню на базі закладів освіти/культури/нових культурних просторів для рефлексії, креативу та творчості.

Соціальна цінність результатів проєкту не є опосередкованою, а напряду працює із темами розвитку українського суспільства як підтримка адаптації тимчасово переміщення осіб, що полягає у досягненні інтеграцій груп ВПО в громадах – учасників проєкту, а у довгострокових результатах - 80 % ВПО у громадах, що стане фундаментом для повного порозуміння та спільного розвитку громад.

Проєкт передбачає вивчення фотографії, як інструменту єдності, взаєморозуміння, злагодження для подальшого процесу розвитку громад Роменщини, в яких проживають ВПО. Така ініціатива є передумовою створення при громаді дружніх просторів. Проєкт включає: навчальний, дослідницький інтерактивний аспекти через мистецьку та інтерактивну форму планується провести зустрічі-заняття та охопити близько 800 осіб.

Ще готуємо проєкт "Мить. Погляд. Життя" спрямований на збереження нашої історичної пам'яті та популяризації фотомистецтва. Завдяки проведенню зустрічей та освітніх заходів об'єднаємо нашу громаду, передамо знання молодому поколінню та створимо умови для розвитку креативних індустрій.

Враховуючи специфіку проєкту, основною цільовою аудиторією проєкту є покоління українців від 35 років (де є ще друковані фото). ЦА2. Українці загалом (максимально широка аудиторія), тих хто вважає необхідним, цікавим збереження та вивчення фото культурної та історичної спадщини, що зберігає історичну пам'ять та культурний код української нації. ЦА3. В першу чергу ті, хто цікавиться історією та культурою України (зокрема відвідувачі ДІКЗ "Посулля"). Цю статистику команда вважає єдиним релевантним кількісним показником охоплення цільових аудиторій.

Фотознімки, на яких зупинені миттєвості з давнього минулого, — неоціненне джерело пізнання і дослідження нашої історії.

Старі поживклі знімки ми завжди розглядаємо з насолодою. Адже наше життя скороминує, а те, що вчора нам здавалося вічним і непорушним, завтра стає лише спомином. Сімейні фото з роками стають лише більш цінними, адже з ними ми можемо повернутися в минуле. Старі родинні фото – це привіт нашим нащадкам від наших предків, це біографія родини, це, якщо хочете, машина часу, зв'язок часів. Можливо деякі фото поповнять фондову збірку нашого заповідника.

Ми будемо звертатися до: територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), навчальних закладів II-IV ступенів. Плануємо запросити на наші заняття представників Роменська районна державна адміністрація та Роменської міської ради. Для реалізації проєкту буде створено поетапний робочий план, що дасть можливість

ставити граничні терміни виконання етапів проєкту. Даний проєкт спрямований на довгострокову перспективу не опосередковано, а напряду, так одним із результатів реалізації проєкту є створення фото виставок в громадах.

Проектна діяльність у музеї — це інтерактивні, цілеспрямовані заходи, які виходять за межі традиційної екскурсії та виставки, дозволяючи відвідувачам активно взаємодіяти з експонатами та культурною спадщиною. Музеї реалізують проєкти різної спрямованості, від освітніх до соціальних, щоб зробити свої фонди більш доступними, залучити нові аудиторії та вирішити певні культурні або соціальні завдання.

Отже, за допомогою засобів музею та нових педагогічних технологій вирішується важливе завдання сьогодення - формування творчої особистості, долучення її до загальнолюдських цінностей, культурної спадщини [1, с. 124].

Використані джерела

1. Бех І. Д. Духовні цінності в розвитку особистості. Педагогіка і психологія. 1997. № 1. С. 124-129.
2. Гроздєва М. Ф. Використання елементів проєктного методу на уроках історії з вивчення краєзнавчого матеріалу. Історія та правознавство. 2010. № 22/23/24. С. 74-78.